

ROK S OSMIČKOU NA KONCI SE VELKÝM PÍSMEM NEZAPÍŠE. BYL SPÍŠE ROKEM NEJISTOTY NEŽ ŠTĚSTÍ A ÚSPĚCHŮ.

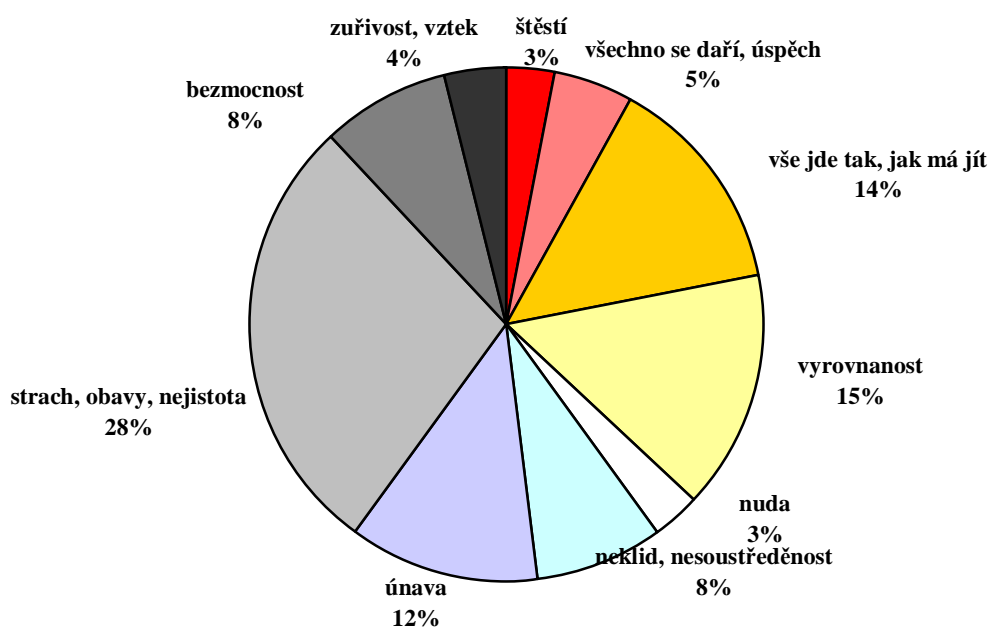
Pocity lidí z roku 2008 jsou stejné jako z roku předchozího. Mírně navrch mají ti, pro které byl rokem nejistoty, obav, někdy i bezmoci a vzteku, nad lidmi, v nichž převažují pocity úspěchu, štěstí, vyrovnanosti. Pro čtvrtinu populace je stále nejtypičtějším pocitem únava, nuda, neklid.

Citované výsledky pocházejí z výzkumu STEM provedeného na reprezentativním souboru obyvatel České republiky starších 18 let, který se uskutečnil ve dnech 2. – 9. ledna 2009. Respondenti byli vybíráni metodou kvótního výběru. Na otázky odpovídal rozsáhlý soubor 1258 respondentů.

Každoročně v lednu dává STEM příležitost lidem, aby zhodnotili, jaký pocit v nich převládá z roku, který právě skončil.

Pocity lidí z „osmičkového“ roku se v porovnání s rokem předchozím takřka vůbec nezměnily. Změny v podílech deseti nabízených pocitů jsou nepatrné, v rámci statistické chyby. Nejčastějším pocitem tak zůstávají strach, obavy, nejistota, které při hodnocení uplynulého roku převládají u téměř 30 % lidí.

„Jaké máte převládající pocity z minulého roku? Z následujících odpovědí vyberte pouze jednu, samozřejmě tu, která nejlépe vystihuje Vaše pocity?“

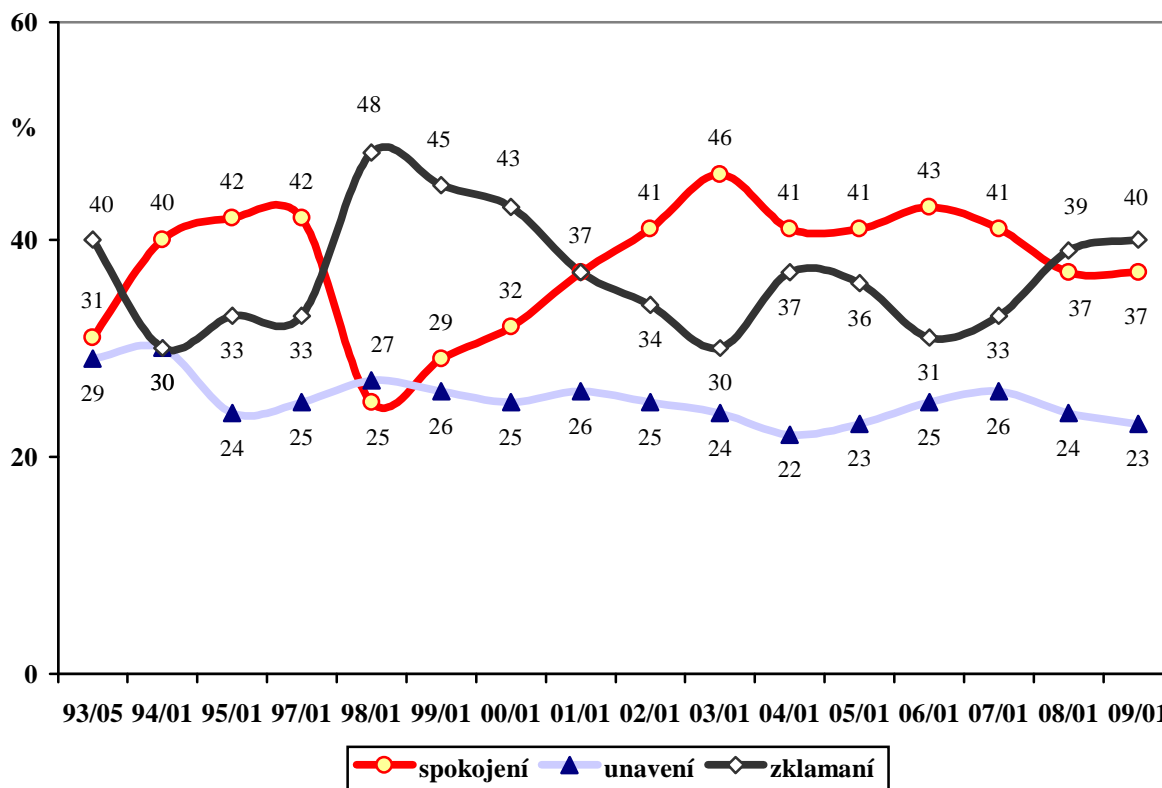

Pramen: STEM, Trendy 1/2009, 1258 respondentů starších 18 let

Podíváme-li se na dlouhodobou časovou řadu, je vidět, že pocity únavy, nudy a neklidu jsou stabilně příznačné pro zhruba čtvrtinu lidí. Mění se poměr „spokojených“ a „zklamaných“. V patnáctileté historii českého státu měli „zklamaní“ navrch jen ve dvou obdobích – 1997-2000 a v posledních dvou letech. Podíl na tom mohou mít ekonomické i politické problémy, příklad roku 2007, který z ekonomického pohledu byl spíše úspěšný, však naznačuje, že lidé citlivě vnímají hlavně společenské napětí, nejistotu vlády, rozpory mezi politiky. Je nutno ale také dodat, že ekonomické potíže České republiky na přelomu tisíciletí a prozatím i v současné recesi nebyly tak silné, aby zásadně ohrozily velkou část populace.

Převažující pocity z uplynulého roku

spokojení: vše jde tak, jak má jít + vyrovnanost + všechno se daří, úspěch + štěstí
 unavení: neklid, nesoustředěnost + nuda + únava, zklamaní: strach, obavy, nejistota +
 vztek, zuřivost + bezmocnost

Pramen: STEM, Trendy 1993-2009

Podíváme-li se na to, jaká kritéria nejvíce dělí populaci na „šťastné a úspěšné“ a na skupinu, v níž uplynulý rok zanechal pocit bezmoci, vzteku a strachu, je z těchto vlivů nejsilnější materiální zázemí. Lidé se solidním nebo velmi dobrým materiálním zajištěním domácnosti mají z minulého roku podstatně příznivější pocity než ti, kteří jsou zabezpečeni špatně anebo jsou chudí. Silným dělicím kritériem jsou logicky i věk a výše dosaženého vzdělání. Mladší a vzdělanější lidé jsou podle očekávání spokojenější, úspěšnější, šťastnější.

Stejně jako v minulém roce jsou zřetelné rozdíly mezi pocity žen (35 % spokojených, 42 % zklamaných) a mužů (39 % spokojených, 39 % zklamaných). Největší rozdíl je v zastoupení pocitů strachu, nejistoty, obav – u žen tvoří 31 % odpovědí, u mužů jen 25 %.

Nejostřejším dělícím znakem jsou ale stranické preference, v nichž sociodemografické předpoklady (věk, vzdělání, většinou i majetkové poměry) jsou násobeny politickým názorem. Extrémní je nadále rozdíl mezi stoupenci ODS (57 % spokojených, 21 % zklamaných) a KSČM (17 % spokojených, 69 % zklamaných). Faktem však je, že se tento rozdíl proti roku minulému zmenšil, a to zásluhou „vystřízlivění“ stoupců ODS.